

कुखुराजन्य व्यवसाय धरासयी

■ रासस

चितवन, २२ असार

भरतपुरको लक्ष्मीपुरमा लामो समय कुखुरापालन व्यवसाय गरेका एक किसानको मृत्यु भएको तीन महिनामा बैँकले सबै सम्पत्ति लिलाम गऱ्यो । दुई दशकभन्दा बढी यो पेसामा लागेका किसानको मृत्युपछि परिवार बिचलीमा परेको छ । कतिपय कुखुरापालक किसान अहिले चेक अनादर मुद्दामा प्रहरी हिरासतमा छन् । त्यसो त दुई वर्षअघि यहाँका एक ठूला कुखुरा व्यवसायीले आत्महत्या गरेका थिए ।

नेपाल अण्डा उत्पादक संघका पूर्वअध्यक्ष त्रिलोचन कँडेल ८० प्रतिशत कुखुरापालक किसान विस्थापित भएको बताउँछन् । उनको भनाइमा अहिले कुखुरा पालिरहेकाहरु बैँकको ऋणका कारण ऋण थपेर व्यवसाय टिकाइरहेका छन् । कँडेलले भने, ‘कोभिडअघितम्म कुखुरा पाल्ने किसान पाँच हजार बढी थिए, अहिले घटेर एक हजार हाराहारी होलान् ।’

उनका अनुसार आधाभन्दा बढी किसान बैँकको कालोसूची,

लिलाम प्रक्रिया र चेक बाउन्समा परेका छन् । साना किसानले थप आँट गरेर व्यवसाय नगरेको उहाँ बताउनुहुन्छ । ती किसानलाई बैँकले ऋण तिर्नका लागि दबाब दिइरहेको छ । किसान घटे पनि उत्पादन नघट्नुको पछाडि व्यावसायिक रुपमा फार्म खुलेका छन् । करिब ५० हजारदेखि पाँच लाखसम्म कुखुरा पाल्ने किसान ५० जना छन् ।

तिनै किसानका कारण उत्पादन विगतको तुलनामा कम घटेको कँडेल बताउँछन् । अहिले दैनिक ३० लाखदेखि ४० लाखसम्म समयअनुसार अण्डा उत्पादन हुने गर्दछ । चल्लाको उत्पादन भने आधा घटेको छ । पोल्ट्री व्यवसायी मञ्चका अध्यक्ष रघुनाथ भट्ट जसको कुखुरा बाँकी छ, उनीहरुको ४० प्रतिशतभन्दामाथि ऋण थपेर टिकेको बताउँछन् । अधिकांश व्यवसायीको अवस्था दयनीय रहेको उनले बताए ।

गत वर्ष सम्म बैँकको चर्चा ब्याज, दानाको मूल्य वृद्धि, अण्डाले उचित मूल्य नपाउनुजस्ता कारण कुखुराजन्य उद्योग सङ्कटमा परेको उनको भनाइ छ । उत्पादित चल्लाले

बजार नपाउनु, सस्तो मूल्यमा कुखुराको मासु बिक्री गर्न बाध्य हुनुलगायत कारण पनि किसान सङ्कटमा पर्दै गएको भट्ट बताउँछन् ।

पोल्ट्री व्यवसायी मञ्चका निवर्तमान अध्यक्ष राजेन्द्र लामिछाने भूकम्प, नाकाबन्दी, कोभिड महामारी, आर्थिक मन्दीपछिका समयमा उत्पादित अण्डा र मासुले लागत मूल्य पाउन नसक्दा किसान विस्थापित भएको बताउँछन् । दानाको कच्चापदार्थ र औषधिको मूल्य दोब्बर बढेको, कामदारको ज्याला बढेको, खोरको भाडा बढेको, कार्टुन, क्रेटलगायत सामग्रीको मूल्य बढेको तर अण्डा र मासुको मूल्य लामो समयसम्म बढ्न नसक्दा किसानको अवस्था दयनीय बनेको उनले बताए ।

नेपाल लेयर्स कुखुरा पालक सङ्घका अध्यक्ष विनोद पोखरेल कुखुरा पालिरहेकाहरु पनि अधिकांशको ठूलोमात्रामा बैँक ऋण रहेको बताउँछन् । उनको भनाइमा धितो राखेर ऋण लिएकाहरुले धितो बिक्री गरेर ऋण तिर्ने अवस्थासमेत छैन । अहिले कुखुरापालन क्षेत्रमा बैँकमा रहेको धितोले ऋण तिर्न नपुग्ने

सुनाए । तत्कालीन समयमा लिएको ऋणमा ऋण थप्दै ब्याज तिर्दै आउँदा कुखुरा राख्न नसक्ने अवस्थामा धेरै किसान पुगेको उनको भनाइ छ ।

पोखरेल किसान विस्थापित हुँदै गएको, ऋण तिर्न नसकेको र निरन्तर घाटामा काम गर्नुपरेकामा कसैको ध्यान नपुग्ने तर किसानले लागत मूल्य पाउने अवस्थामा सरकार र सरोकारवालाको ध्यान पुग्ने गरेको बताए । उनले भने, ‘तीन वर्षदेखि नोकसान हुँदा कसैको ध्यान पुगेको छैन, किसानले लागत मूल्य पाउन थालेभन्दा धेरैको ध्यानाकर्षण हुन्छ ।’ नेपाल ह्याचरी उद्योग अध्यक्षका निवर्तमान अध्यक्ष ऋषि पौडेल धेरै ह्याचरी बन्द भइसकेको बताउँछन् । बाँकी रहेका ह्याचरीले उत्पादन गरेका चल्ला बिक्री नभएपछि पुर्नुपर्ने अवस्था अहिलेको रहेको उनले बताए । उनले अघि भने, ‘अब कुखुरापालन क्षेत्र टिक्ने अवस्थामा छैन ।’ सरकारले समयमा नै सम्बोधन गर्न नसकेमा आत्मनिर्भर रहेको यो व्यवसाय समाप्त भएर जाने उनको भनाइ छ ।

कर्मचारी आवश्यकता

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति : २०८१।०३।२३

यस संस्थाको लागि तर्पसिल बर्माजमको कर्मचारीको खुला प्रतस्पर्धाबाट निर्गुक्त गर्नुपर्ने भएकोले इच्छुक योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरुबाट यस संस्थाको मुख्य कार्यालयमा वा संस्थाको इमेल ठेगाना (jayasahakari@gmail.com) मार्फत निवेदन, व्यक्तिगत विवरण (Bio-Data), नागरिकताको प्रतिलिपि, शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, सवारी चालक अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि र अनुभवको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, १ प्रति पासपोर्ट साइज फोटो, सहित आवेदन दिन सकिने गरी यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तर्पसिल				
क्र.सं.	पद	माग संख्या	उमेर	योग्यता
१	अधिकृत (Officer)	१	२५ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष पूरा नभएको	- मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट व्यवस्थापन संकायमा स्नातक तह वा सो सरह उत्तीर्ण गरेको - कम्प्युटर सम्बन्धी (Word /Excel) राम्रो ज्ञान भएको - दुईपक्षे सवारी चालक अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको - सहकारी तथा वित्तीय संस्थामा कर्जा विभागमा वा सहायक व्यवस्थापक वा ब्यवस्थापक भई कम्तीमा ५ वर्ष काम गरेको

दरखास्त दिने अन्तिम मिति: २०८२।०३।२९ गते कार्यालय समयभित्र,

छनोट प्रक्रिया: अन्तर्बार्ता र प्रयोगात्मक

तलब सुविधा: संस्थाको नियमअनुसार

आवेदन शुल्क: रु ५००

आवश्यक कागजात पूरा नभएको निवेदनउपर कुनै कारबाही हुने छैन ।

नोट: छनोट समन्वधि सर्वाधिकार पदपूर्ति उप सर्मिति सर्मितिमा निहोत रहने छ, छनोट भएका कर्मचारीले संस्थाको जुनसुकै कार्यालयमा पनि कार्य सम्पादन गर्नुपर्ने छ ।

पदपूर्ति उप समिति

	जय मनकामना BAYAT TATHA ARAHON SAHAKARI SASTHA LIMITEÐ JAYA MANAKAMANNA SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD. मुख्य कार्यालय : पोखरा-५८, लामाचौर, फोन नं : ०६५-८८८२००, ८८८३७० सेवा केन्द्र : पोखरा-०८, मानवउधिकार चौक (UFO अगाडी), फोन नं : ०६५-५८३६८९
---	--

कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्ने सम्बन्धी ३५ (पैतिस) दिने अत्यन्त जरुरी सूचना